

॥ वसुधै॒ क॒र्व॒ता ॥

.. VasiShTha gItA ..

sanskritdocuments.org

September 11, 2017

.. VasiShTha gItA ..

॥ वशिष्ठा² गीता ॥

Sanskrit Document Information

Text title : vasiShThagItA

File name : vasishthagiiitaa.itx

Category : gItA, giitaa, vAlmIki

Location : doc_giitaa

Author : Valmiki Maharamayana Yoga Vasishtha

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi(sunderh at hotmail.com), PSA Easwaran psaeaswaran at gmail.com

Description-comments : Vasishtha@s dialogue with Rama

Latest update : March 9, 2013

Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

September 11, 2017

sanskritdocuments.org

நிர்வாண ப்ரகரண உத்தரார்த⁴ ஸர்க:³ 39

|| அத² வஸிஷ்ட² கீ³தா ||

பூர்வஸிஷ்ட² உவாச |

ஸஞ்ஜாதாக்ரு³த்ரிமக்ஷீணஸம்ஸ்ரு³திப்ரத்யய: புமான் |

ஸங்கல்போ ந ஸங்கல்பம் வேத்தி தேனாஸதே³வ ஸ: || 1 ||

ஸ்வாஸான்மலானிரிவாத்³ர்ஸோ குதோ⁵ப்யஹமிதி ஸ்தி²தா |

விதி³ ஸா⁵காரணம் த்³ரு³ஷ்டா நஸ்யந்த்யாஸா ந லப்⁴யதே || 2 ||

யஸ்ய க்ஷீனாவரணதா ஸாந்தஸர்வேஹதோதி³தா |

பரமாம்ரு³தபூர்ணாத்மா ஸத்தயைவ ஸ ராஜதே || 3 ||

ஸர்வஸந்தே³ஹுது³ர்த்⁴வாந்தமிஹிகாமாதரிஸ்வனா |

பா⁴தி பா⁴ஸ்வத்³தி⁴யா தே³ஸஸ்தேன பூர்ணேந்து³னேவ க²ம் || 4 ||

விஸம்ஸ்ரு³திர்விஸந்தே³ஹோ லப்³த⁴ஜ்யோதிர்னிராவ்ரு³தி: |

ஸரதா³காஸவிஸதோ³ ஜ்ஞேயோ விஜ்ஞாயதே பு³த:⁴ || 5 ||

நி:ஸங்கல்போ நிராதா⁴ர: ஸாந்த: ஸ்பர்ஸாத்பவித்ரதாம் |

அந்த:ஸீதல ஆத⁴த்தே ப்³ரஹ்மலோகாதி³வானில: || 6 ||

அஸத்³ருபோபலம்பா⁴நாமியம் வஸ்துஸ்வபா⁴வதா |

யத்ஸ்வர்க³வேத³னம் ஸ்வப்னவந்த⁴யாபுத்ரோபலம்ப⁴வத் || 7 ||

அவித்³யமானமேவேத³ம் ஜக³த்³யத்³னுபூ⁴யதே |

அஸத்³ருபோபலம்ப⁴ஸ்ய ஸைஷா வஸ்துஸ்வபா⁴வதா || 8 ||

அஸத்யேஷ்வேவ ஸம்ஸாரேஷ்வாஸ்தாமர்த:² குதோ ப⁴வேத் |

ஸர்கா³பவர்க³யோ: ஸப்³தா³வேவ வந்த⁴யாஸுதோபமௌ || 9 ||

ஜக³த்³ப்³ரஹ்மதயா ஸத்யமனிர்மிதமபா⁴விதம் |

அனிஷ்டி²தம் சான்யதா² து நாஹம் நாவக³தம் ச தத் || 10 ||

ஆத்மஸ்வபா⁴வவிஸ்ராந்தேரியம் வஸ்துஸ்வபா⁴வதா |

யத்³ஹந்தாதி³ஸர்கா³தி³து:³கா²த்³யனுபலம்ப⁴தா || 11 ||

க்ஷனாத்³யோஜனலக்ஷாந்தம் ப்ராப்தே தே³ஸாந்தரே சித: |

சேதனே⁵யஸ்ய தத்³ருபம் மர்க³மத்⁴யே நிரஞ்ஜனம் || 12 ||

अस्पन्त³वातसत्³रु'सम क²कोशापा⁴ससिन्मयम् ।
असेत्थयम् शान्तमुत्³तम् लताविकलैपमम् ॥ 13 ॥

सर्वस्य जन्तुजातस्य तत्सवपा⁴वम् विदुर्पु³ताः⁴ ।
सर्को³पलम्पो⁴ क³लति तत्रस्त्²स्य विवेकिनः ॥ 14 ॥

सुष्णोप³त्ते स्वन्त⁴रानुस्ति स्वनं नोस्ति सुष्णोप³त्त⁴ः⁴ ।
सर्क³निर्वाणयोरप⁴रान्त³ सुष्णोप³त्तस्वनयोरिव ॥ 15 ॥

प⁴रान्तिवस्तुस्वपा⁴वोऽस्येन न स्वनं नो न सुष्णोप³त्तता ।
न सर्को³ न स निर्वाणम् सत्थयम् शान्तमस्येः ॥ 16 ॥

प⁴रान्तिस्त्वसन्मात्रमयं प्रेक्षिता सैन्ये लप⁴यते ।
सुक्तीरुप्यमिवास्तयम् किल सम्प्राप्यते क²त् ॥ 17 ॥

यन्न लप³त्⁴म् स तन्नुस्ति तेन प⁴रान्तेरसम्प⁴वः ।
स्वपा⁴वात्पु³पलम्पो⁴ऽन्यो नास्ति कस्य न कस्यसि ॥ 18 ॥

स्वपा⁴व एव सर्वस्वमे स्वन³ते किल सर्ववत्³ ।
अनुनेव हि नानेव किम् वातैः³ सम्विपा⁴व्ययताम् ॥ 19 ॥

अस्वपा⁴वे मनुत्³तुः³क²म् स्वपा⁴वे केवलम् समः ।
इति पु³त्³त्⁴या विसार्यान्तर्यत्³क्षदम् तत्³वि⁴यताम् ॥ 20 ॥

सुक्क्ष्मं प³जेऽस्त्यकः³ स्तु²लो त³रु'क्षदमिदुपपत्³यते ।
सिवा मूर्ते जक³न्मूर्तमस्तीत्युत्तमसमकता² ॥ 21 ॥

रुपालोकमनस्कारपु³त्³त्⁴यन्ततात्³यः परे ।
स्वरुपपु⁴ताः सलिले त³रवत्त्वमिव का²त्तमकाः ॥ 22 ॥

मूर्तो यता² स्वसत्³रु'सैः करोत्थयवयवैः क्त्रियाः ।
आत्मपु⁴त्तेस्तता² पु⁴त्तेत्सिता³कासमकर्त्तु' सत् ॥ 23 ॥

आत्मस्तता²त्³हृमिद्यात्³रसमता³ते³रसमस्त्रु'तेः ।
सप³तो³ऽन्त²पा⁴वमुक्तो यः पदहृत्³ष्णो ज्ञायते ॥ 24 ॥

यत्³पा⁴त्तम् प्रेक्षया नास्ति तन्नुस्त्थेव निरन्तरम् ।
जक³त्³रुपमरुपात्तम् प³रन्तम् प³रन्तमणि समस्ती²त्तम् ॥ 25 ॥

येषामस्ति जक³त्सवन्तस्ते स्वनपु³ष्णो मितः² ।

ந ஸந்தி ஹ்யாத்மனி மிதோ² நாஸ்மாஸ்வம்ப³ரபுஷ்பவத் || 26 ||

மயி ப்³ரஹ்மைகரூபம் தே ஸாந்தமாகாஸகோஸவத் |

வாயோ: ஸ்பந்தை³ரிவாபி⁴ன்னைர்வ்யவஹாரைர்ஸ்ச தன்மயி || 27 ||

அஹம் து ஸன்மயஸ்தேஷாம் ஸ்வப்ன: ஸ்வப்னவதாமிவ |

தே து நூனமஸந்தோ மே ஸுஷுப்தஸ்வப்னகா இவ || 28 ||

தைஸ்து யோ வ்யவஹாரோ மே தத்³ப்³ரஹ்ம ப்³ரஹ்மணி ஸ்தி²தம் |

தே யத்பர்யந்தி பர்யந்து தத்தைரலமலம் மம || 29 ||

அஹமாத்மனி நைவாஸ்மி ப்³ரஹ்மஸத்தேயமாததா |

த்வத³ர்த²ம் ஸமுதே³தீவ ததா²ரூபைவ வாகி³யம் || 30 ||

அவிருத்³த⁴விருத்³த⁴ஸ்ய ஸூத்³த⁴ஸம்வின்மயாத்மன: |

ந போ⁴கே³ச்சா² ந மோக்ஷைச்சா² ஹ்ரு³தி³ ஸ்ப²ரதி தத்³வித: ³ || 31 ||

ஸ்வபா⁴வமாத்ராயத்தே⁵ஸ்மின்ப³ந்த⁴மோக்ஷக்ரமே ந்ரு³ணம் |

கத³ர்த²னேத்யஹோ மோஹாத்³கோ³ஷ்பதே³ஸ்ப்யுத்³தி⁴ப⁴ரம: || 32 ||

ஸ்வபா⁴வஸாத⁴னே மோக்ஷை⁵பா⁴வோபஸமரூபிணி |

ந த⁴னூன்யபகுர்வந்தி ந மித்ராணி ந ச க்ரியா: || 33 ||

தைலபி³ந்து³ர்ப⁴வத்யுச்சைஸ்சக்ரமப்பதிதோ யதா² |

ததா²ஸூ சேத்யஸம்கல்பே ஸ்தி²தா ப⁴வதி சிஜ்ஜக³த் || 34 ||

ஜாக்³ரதி ஸ்வப்னவ்ரு³த்தாந்தஸ்தி²திர்யாத்³ரு³க்³ரஸா ஸம்ரு³தௌ |

தாத்³ரு³க்³ரஸாஹம்த்வஜக³ஜ்ஜாலஸமஸ்தா² விவேகின: || 35 ||

தேனைவாப்⁴யாஸயோகே³ன யாதி தத்தனுதாம் ததா² |

யதா² நாஹம் ந ஸம்ஸார: ஸாந்தமேவாவஸிஷ்யதே || 36 ||

யதா³ யதா³ ஸ்வபா⁴வார்க: ஸ்தி²திமேதி ததா³ ததா³ |

போ⁴கா³ந்த⁴காரோ க³லதி ந ஸன்னப்யனுபூ⁴யதே || 37 ||

மோஹமஹத்தாரஹித:

ஸ்ப²ரதி ம்ரு³தௌ ப⁴வதி பா⁴ஸதே ச ததா² |

பு³த்³த⁴யாதி³கரணனிகரோ

யஸ்மாத்³தீ³பாதி³வாலோக: || 38 ||

इत्थयार्क्षे ष्ण्वानिष्द²महाराामायणे
 वाल्मीक्ये तेषु³वत्सु³तोकते मोक्षोपायै निरवाणप्रकरणे
 उत्तरार्क्षे⁴ वनिष्द²क³तासु स्वपा⁴वविश्रान्तियोको³पक्षे³सो
 नामेकोनसत्वारिम्पः सर्कः³ ॥ 39 ॥

॥ सर्कः³ 40 ॥

ष्ण्वनिष्द² उवाच -

रुपालोकमनस्कारपु³त्त⁴यात³न्त³नियवेत³नम् ।
 स्वरूपम् विदु³रमलानमस्वपा⁴वस्य वस्तुनः ॥ 1 ॥

अस्वपा⁴वतनुत्वेन स्वपा⁴वस्ति²तिरातता ।
 यतो³क्षे³ति तता³ सर्को³ प⁴रमापः⁴ प्रतिपा⁴सते ॥ 2 ॥

यता³ स्वपा⁴वविश्रान्तिः स्ति²तिमेति शमात्मिका ।
 जक³त्त³रु³स्यम् तता³ स्वप्नः सुषुप्त इव शाम्यति ॥ 3 ॥

पो⁴का³ प⁴वमहारोक³ प³न्त⁴वो त³रु⁴प³न्त⁴नम् ।
 अन्त³यार्क्षे²सम्पत्तिरात्मन्तमनि शाम्यताम् ॥ 4 ॥

अस्वपा⁴वात्तता सर्कः³ स्वपा⁴वैकात्तता शिवः ।
 पु⁴यताम् परमव्योमंशु शाम्यताम् मेहु ताम्यताम् ॥ 5 ॥

नात्मानमवक³स²मि न त³रु³स्यम् स जक³त्त³प⁴रम् ।
 प³रन्तम शान्तम् प्रविशु⁵स्मि प³रन्तमेवास्मि निरामयः ॥ 6 ॥

त्वमेव पश्यति त्वन्तवम् सत्तवम् सप³ता³र²ज्ज²रु³म्पि⁴तम् ।
 पश्यामि शान्तमेवाहम् केवलम् परम् नपः⁴ ॥ 7 ॥

प³रन्तमन्वेषेव पराकाशे रुपालोकमेमयाः ।
 विप⁴रमास्त्व सन्जातकल्पाः स्वन्ता³ इवानिले ॥ 8 ॥

प³रन्तमात्मा वेत्ति नो सर्क³म् सर्का³त्मा प³रन्तम वेत्ति नो ।
 सुषुप्तो वेत्ति नो स्वप्नम् स्वप्नस्तेतो² न सुषुप्तकम् ॥ 9 ॥

प्रपु³त्त³तो⁴ प³रन्तमजक³तो³र³त्स्वप्न³रु³शोरिव ।
 रूपम् जाति पा⁴रुपम् जैवन्मुक्तः प्रशान्त⁴ ॥ 10 ॥

யதா²பூ⁴தமித³ம் ஸர்வம் பரிஜா³னா³தி போ³த⁴வான் ।
ஸம்ஸாம்யதி ச ஸுத்³தா⁴த்மா ஸரதீ³வ பயோத⁴ர: ॥ 11 ॥

ஸம்ரு³திஸ்த: ² கல்பனஸ்தோ² வா யதா²க்²யாதஸ்³ஸ ஸம்க³ர: ।
ஸத³ஸத்³ப்⁴ராந்ததாமாத்ரஸ்ததா²ஹம்த்வஜக³த்³ப்⁴ரம: ॥ 12 ॥

ஆத்மன்யபி நாஸ்தி ஹி யா
த்³ரஷ்டா யஸ்யா ந வித்³யதே கஸ்சித் ।
ந ச ஸு³ன்யம் நாஸு³ன்யம்
ப்⁴ராந்திரியம் பா⁴ஸதே ஸேதி ॥ 13 ॥

இத்யார்ஷே ஸ்ரீவாஸிஷ்ட²மஹாராமாயணே
வால்மிகீயே தே³வதூ³தோக்தே மோக்ஷாபாயே நிர்வாணப்ரகரணே
உத்தரார்தே⁴ வஸிஷ்ட²கீ³தாஸு ஆத்மவிஸ்ராந்திகத²னம்
நாம சத்வாரிம்ஸ: ஸர்க: ³ ॥ 40 ॥

Encoded and proofread by Sunder Hattangadi sunderh at hotmail.com
Proofread by PSA Easwaran psaeaswaran at gmail.com

.. VasiShTha gItA ..

Searchable pdf was typeset using generateactualtext feature of Xe_{La}T_EX 0.99996

on September 11, 2017

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

